

Anotace

Kdo se mě zastane? Koho se zastanu?

Bohumila Baštecká: Přesoborové perspektivy zastáncovství a pečující obce

Téma letošní konference napadlo Evu Grollovou při úvahách o situaci vdov a jejich potřebě zastání a doprovodu na úřady. K situaci vdovy a zastání na úřadech se poté biblickým citátem připojil Ladislav Beneš. Příprava konference ukázala zajímavost: v praxi se každou chvílí někdo někoho zastává, kdežto najít teoretické příspěvky na toto téma je obtížné. Duch svatý je kromě jiného zastáncem. Teologové však s teoretickým příspěvkem na toto téma váhali. My jako představitelé komunitní krizové spolupráce pěstujeme vnímavost a všímavost, tedy zásadní rysy pečujících obcí, v podobě prvních občanských pomoci: tělesné, duševně duchovní, právní, psychosociální. O tom se ale také nedá příliš teoretizovat. Právníci i sociální pracovníci se mě ptali: Co znamená „zastáncovství“? Obě profese znají spíše pojem „advokacie“, hájení práv a zájmů druhého člověka. Případně sebeobhájcovství jako metodu sociální práce. Výsledně se zdá, že zastání je běžným rysem lidské existence, spolužití ve společenství. Člověk nemá rád nespravedlnost a umí hájit druhé i sám sebe. Potřebuje k tomu asi hlavně dojem, že sám není: „Jak dobrý přítel pohled se mnou vstříc možná trpkým hodinám a smíř se s pravdou nepříjemnou, že i tvůj milý má slabou chvíli, že dostal strašný strach být sám.“¹

Matěj Bouček: Kdo se mě zastane v českobratrské církvi?

Jedna církev, tři úrovně, 14 seniorátů, 242 sborů, 58 410 členů. Lze zajistit, aby byly i v takto rozvětveném společenství hlasy, práva a zájmy všech osob vyslyšeny? Příspěvek se zaměřuje na Českobratrskou církev evangelickou. Její strukturu, mechanismy a nástroje podporující ochranu jednotlivce i skupin bude nahlížet očima mládežníka, který během svého krátkého působení v této instituci sotva co (přesto ledacos) zažil. Na příkladech dobré i méně šťastné praxe se tak vynasnaží nastínit, v čem tkví ve vztahu k zastáncovství síly i limity církevního prostředí.

Autor obrázku Steve Creitz. Uvedeno s autorovým svolením.

¹ Píseň Buď pořád se mnou z filmu *V pravé poledne*. Český text: Vladimír Dvořák.

V jednom městě byl soudce, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. V tom městě byla i vdova, která k němu ustavičně chodila a žádala: „Zastaň se mne proti mému odpůrci.“ Ale on se k tomu dlouho neměl. Potom si však řekl: „I když se Boha nebojím a z lidí si nic nedělám, dopomohu jí k právu, poněvadž mi nedává pokoj. Jinak mi sem stále bude chodit, a nakonec mě umoří.“

Bible, Evangelium podle Lukáše, kapitola 18, verše 2 a 5.

Jiří Bukovský: Duch svatý jako zastánce

První křesťané v době vzniku Nového zákona vycházejí z představy Boha jako spravedlivého vládce, který se zastává utlačovaných a již brzy nastolí plnou spravedlnost. Zároveň ale spatřují Boží zastání již ve své současné zkušenosti s darem Ducha svatého. Proč a jak Ducha svatého spojují Božím zastáním? Jak toto zastání podle nich vypadalo? Co z toho může být zajímavé pro diskuzi o zastáncovství?

Barbora Dražanová: Zájem dítěte proti obavě školy z právní odpovědnosti

aneb

Jak složité může být vyjednávání se školou stran podání záchrané medikace v případě epileptického záchvatu dítěte ve školském zařízení. Skutečný příběh.

Lukáš Janáč: Architekti pro veřejné dobro nejen po katastrofách

Ptal se někdo po povodních v roce 1997, kde jsou architekti? Ptali se architekti sami sebe? A co dnes, v roce 2024? Architektura je obraz doby, obraz společnosti.

Sandra Lagronová, Václav Červenka, Jana Loskotová: Člověk člověku by měl pomáhat

Řekneme vám příběhy o tom, jak je důležité, aby si lidé vzájemně pomáhali. A uměli se za sebe postavit.

Sandra Lagronová: Hodně pomoci se mi dostalo v katolické církvi, pomohly mi také Dobroduš, Člověk v tísní, Rytmus a další.

Pomoc chci vracet. Pečuji o seniory a lidi s postižením. Dělam práci v Rytmusu, která pomáhá tomu, aby všichni lidi i ti s postižením vedli dobrý život. Měli svůj klid, věnovali se tomu, co je baví, měli kolem sebe lidi, které mají rádi, měli svobodu sami se o sobě rozhodovat, aby jim nikdo neříkal, co mají dělat, jak mají žít. Taky k tomu patří plnit si své sny, mít dostupnou lékařskou péči nebo jinou službu, kterou potřebuji, bydlet a žít tak, jak chci já.

Václav Červenka: Mám zkušenost s bydlením u sebe doma a s bydlením ve stacionáři. Řeknu vám, jaký je v tom pro mě rozdíl. Také vám řeknu, jakou pomoc potřebuji a s čím pomáhám ostatním. A co to je sebeobhajování.

V jednom městě byl soudce, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. V tom městě byla i vdova, která k němu ustavičně chodila a žádala: „Zastaň se mne proti mému odpůrci.“ Ale on se k tomu dlouho neměl. Potom si však řekl: „I když se Boha nebojím a z lidí si nic nedělám, dopomohu jí k právu, poněvadž mi nedává pokoj. Jinak mi sem stále bude chodit, a nakonec mě umoří.“

Bible, Evangelium podle Lukáše, kapitola 18, verše 2 a 5.

Jana Matulíková: Duch svatý ve vězení

Postavit se čelem ke své vině není jednoduché pro nikoho z nás. V Janově evangeliu čteme, že Duch svatý je ten, který usvědčuje člověka z hříchu. Občas vidím odsouzeného, který nejen řekne: ano, udělal jsem to, koneckonců jeho vinu mu prokázal soud, ale dojde mu, co svými činy způsobil ostatním. A to považuju za dílo Ducha svatého. Představím dvě kazuistiky odsouzených, kteří tento dotek zažili.

Jiří Miler: Spolužití všech jako politika obce

Obec si své občany nevybírá... Co má nebo může obec udělat pro své lidi se znevýhodněním, kteří by se v obci nebyli sami schopni udržet? Jaké jsou možnosti pomoci a podpory, které povedou k přijímání všech, kteří chtějí v obci žít? Jak a kde mají hledat pomoc a podporu ti, kteří ji potřebují? Každá obec jako společenství lidí má obrovský potenciál pomáhat, jde jen o to si to uvědomit ve správný čas.

Pokusím se o krátké zamyšlení nad příběhem dvou dospělých bratrů s mentálním postižením, kteří od narození žijí v rodinném domě v našem městě. O jejich dalším osudu se začalo rozhodovat před pěti lety, kdy zemřel jejich otec – živitel rodiny a matka se sama stala osobou, která potřebuje pomoc a podporu vzhledem ke zhoršujícímu se zdravotnímu stavu a snížení intelektuálních schopností.

Marek Bendy Růžička: Úvodní rituál a vzpomínka na Hanu Janečkovou

Úvodní rituál vychází z žalmu 124 „Kdyby sám Hospodin nebyl při nás“. Text žalmu zachycuje jeden z ústředních biblických motivů, kterým je idea zastáncovství. Zastáncem je ve starozákonní části Hospodin a v novozákonní jím seslaný Duch svatý, Paraklétos – přímluvce, utěšitel, obhájce. Hospodin se zastává společenství, Izraele jako celku, i jednotlivce, například v příběhu Hagary (Genesis, kap. 21, verš 17): „Bůh uslyšel hlas chlapce a Boží posel z nebe zavolal na Hagaru. Pravil jí: „Co je ti, Hagaru? Neboj se!“ - Pojem zastánce není ale vyhrazen jen Bohu, jak se dočteme v příběhu Noemi a Rút z biblické knihy Rút. Obě ženy mají řadu následovníků a následovnic, které chceme tímto rituálem připomenout. Jmenovitě vzpomínáme na PhDr. Hanu Janečkovou, Ph.D., na pilíř organizačního a duchovního týmu těchto konferencí.

V jednom městě byl soudce, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. V tom městě byla i vdova, která k němu ustavičně chodila a žádala: „Zastaň se mne proti mému odpůrci.“ Ale on se k tomu dlouho neměl. Potom si však řekl: „I když se Boha nebojím a z lidí si nic nedělám, dopomohu jí k právu, poněvadž mi nedává pokoj. Jinak mi sem stále bude chodit, a nakonec mě umoří.“

Bible, Evangelium podle Lukáše, kapitola 18, verše 2 a 5.

Kamila Šrolerová: Advokační praxe první pomoci u dětí s epilepsií

Přístup k žákům či studentům, kteří s ohledem na své zdraví potřebují dohled či podporu, se v současnosti ve školách či školkách různí. Přitom obava, resp. strach škol či školských zařízení z odpovědnostních následků či trestněprávní odpovědnosti při poskytnutí zdravotní podpory dětem je z velké části neopodstatněná. Nejde přitom jen o samotný pobyt nezletilých ve škole, ale také o jejich mimoškolní aktivity, včetně výletů, škol v přírodě nebo kulturních a sportovních akcí. Mnohdy stačí ubezpečení daného zařízení, že není třeba se obávat onu zdravotní podporu poskytnout.

Jan Vobořil: Právo být offline

Lidé využívají digitální technologie z různých důvodů. Některé motivuje využívání jejich předností, jiní jsou k jejich používání nuceni státem i soukromým sektorem. V Iuridicum Remedium věříme, že dobrá motivace je ta první a lidé by si sami měli volit, jestli digitální nástroje využívat chtějí nebo ne. Naším cílem je tak prosadit právními nástroji právo každého na jeho vlastní (ne)digitální cestu.

Petra Zdražilová: Ombudslidé, právo a etika

Školský ombudsman, ombudsman DAMU, bankovní ombudsman, nemocniční ombudsman, bytový ombudsman a tak bychom mohli pokračovat. Co mi to připomíná? V myslí se mi vynořují slova prvního ombudsmana Otakara Motejla: „Cítit se ombudsmanem a být jím je rozdíl.“ Reagoval na výtku Václava Klause, že tento úřad je trafikou, protože on sám se cítí být ombudsmanem. „Je to asi takový rozdíl, jako kdyby se člověk, co občas vlezl do bazénu, cítil být hastrmanem,“ uzavřel Motejl.

Ač třeba všechny ombudssosoby nejsou hastrmané, mají s ním mnoho společného. Chtějí pomáhat, zastávat se. A proto je dobře, když v bazénu plavou spolu a nesnaží se navzájem utopit či vyšplouchnout. Pro mě osobně je důležité zastávat se lidí, kteří se sami sebe zastat nemohou nebo jim to něco ztěžuje, třeba to, že žijí v ústavu. A taky je pro mě důležité zastávat se lidí s postižením, aby do ústavu vůbec nemuseli a mohli žít jako my, svůj nezávislý život v komunitě.